

Betreft: Internetconsultatie wijziging bouwbesluit 2012 inzake Regeling bepalingmethode geluid installaties warmte- en koudeopwekking

Behandeld door: Ir. Charles Geelen, technisch secretaris
Dr. Frank Agterberg MBA, voorzitter

Naarden, 21 mei 2020

De Vereniging Warmtepompen (VWP) is de brancheorganisatie van leveranciers van Warmtepompen aan de Nederlandse woningbouw en utiliteit. De VWP helpt de markt voor warmtepompen ontwikkelen opdat deze techniek zijn bijdrage aan de energietransitie kan leveren en daarmee aan oplossingen voor de klimaatcrisis. Uiteraard is het in het belang van onze leden om warmtepompen te verkopen en/of te exploiteren; een randvoorwaarde voor de, vanwege de energietransitie geambieerde, groei is dat gebruikers tevreden zijn én omwonenden geen overlast ervaren. De VWP heeft dan ook een groot belang bij een goede regulering van geluidsproductie van buitenunits van (buiten)lucht-warmtepompen, om de weg vrij te houden voor grootschalige uitrol in segmenten waar voor deze techniek wordt gekozen.

De VWP is op uitnodiging van de minister samen met collega-branches in de keten betrokken geweest bij de totstandkoming van de voorliggende concept-regulering van de geluidsdruk¹ van buitenunits op de perceelsgrens; het geluidsvermogen (de totale geluidsproductie van de buitenunit) is al gemaximeerd in Ecodesign². De branchevereniging steunt het huidige voorstel, met de volgende kanttekeningen.

De voorgestelde regulering is streng en zal overlast voor de gebruiker zélf en voor diens omgeving voorkomen. Nadrukkelijk wijst de VWP het beeld af dat er al grootschalige overlast zou zijn; op zeer te betreuren uitzonderingen na levert vrijwel het gehele bestaande arsenaal aan geplaatste (lucht)warmtepompen kosteneffectief comfort zonder overlast aan de omgeving.

¹ De geluidsdruk (de waargenomen en te meten geluidsproductie) neemt af met toenemende afstand van het apparaat: op 1 meter afstand in een typische opstelling van de unit aan de wand 5 dB(A) lager dan het geluidsvermogen, afnemend met steeds 6 dB(A) tot een kwart daarvan bij elke verdubbeling van de afstand.

² NEN-EN 12102-1 op basis van Ecodesign Regulation 206/2012, waarbij een buitenunit van een warmtepomp met thermisch vermogen tot 6 kW maximaal 65 dB(A) geluidsvermogen mag produceren en warmtepompen met 6-12 kW thermisch vermogen maximaal 70 dB(A).

De voorgestelde grenswaarden voor de geluidsdruk zijn in de regel lager dan het achtergrondgeluid en zullen daarin dan ook wegvallen. Aan de gestelde waarden kán worden voldaan maar deze zijn technisch zeer uitdagend voor de gemiddelde buitenunit. De norm waardeert 'stille apparaten' incl. modulerende warmtepompen met nachtverlaging en betekent een toch forse innovatieopdracht voor leveranciers van minder stille apparaten en voor de installatiesector die de units 'akoestisch slim' moet plaatsen. In de regel zal een gemiddelde buitenunit niet zonder aanvullende maatregelen, bijvoorbeeld een omkasting, aan de norm kunnen voldoen. Naast kostenverhogend kan zo'n omkasting ook belemmerend zijn voor de luchtbeweging doorheen de buitenunit en daarmee de prestatie en het rendement op elektriciteit negatief beïnvloeden.

In de toelichting is aangegeven dat er een rekentool komt die in het overgrote deel van de plaatsingen de geluidsdruk zal kunnen berekenen zodat geen (dure) metingen nodig zullen zijn. Dat is belangrijk om de kosteneffectiviteit van de normering te bewaken.

De VWP stelt de volgende verbeterpunten en vervolgstappen voor:

- Harmonisatie van de normering in EU-verband. De markt van warmtepompen is een internationale markt en leveranciers moeten niet worden opgepadeld met andere normen en daarmee technische eisen in de verschillende landen.
- De meet- en rekenmethode bij plaatsing van buiten-units op het dak behoeft verdere verduidelijking. Met name de bepaling van de hoogte boven het maaiveld op de erfgrans wanneer er geen verblijfsruimten en/of te openen ramen op de verdiepingen zijn en wanneer een deel van de erfgrans in de 'geluidsschaduw' van het dak valt.
- Voor nieuwe (nog te testen) warmtepompen zouden de internationaal geharmoniseerde standaardmetingen uitgebreid kunnen worden met een geluidstest; daardoor ligt eenduidiger en neutraal vast wat de (maximale) geluidsproductie van de buiten-unit is.
- Bij geschillen dienen de kosten van geluidsmetingen voor rekening te komen van de partij die in het ongelijk wordt gesteld.